

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre 20 K
Félévre... .. 10 K
Negyedévre 5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre 16 K
Félévre... .. 8 K
Negyedévre 4 K

Tisztelgés az ellenfél előtt.

Bizony Ákos beszéde a rendkívüli közgyűlésen.

Tekintetes bizottsági közgyűlés!

Midőn ebből a mindnyájunkra nézve mélyen elszomorító alkalmából összehívott rendkívüli közgyűlésen szót emelek, egyáltalán nincs szándékomban emlékbeszédet tartani, bár elég magas korban, de ránk nézve mégis olykorán elköltözött tagtársunk felett.

Nincs szándékomban, nemcsak azért, mivel egy olyan eredményben gazdag férfiú közéleti működésének méltatása, mint a milyen Istenben boldogult tagtársunk, Lichtenstein József volt, sokkal több időt igényelne, mint a mennyi rendelkezésünkre áll, de azért se, mivel erre magamat hivatottnak sem érzem.

Lichtenstein József nemcsak szülővárosának volt egyik kimagasló, érdemekben gazdag polgára, de számottevő helyet foglalt el az országos politikában is, mint volt országgyűlési képviselő és mint a miskolczi szabadelvű pártnak majd később a nemzeti munkapártnak hosszú éveken keresztül elnöke.

Az országos politika terén szembeállítottunk egymással; erős, nem egyszer éles küzdelmet folytattunk úgy itt e teremben, mint ennek falain kívül nem egymás személye, hanem elvei ellen, melyek elválasztottak bennünket; egyben azonban meggyeztünk. Tiszteltük egymás meggyőződését és nem kételkedtünk egymás jóhiszeműségében.

Aki Lichtenstein József felett emlékbeszédet akar tartani, annak méltatni kell fontos politikai szereplését is, aki nemcsak mint országgyűlési képviselő, hanem mint a nemzeti munkapárt miskolczi vezetője is jelentékeny szerepet játszott.

Erre pedig én, mint e téren volt ellenfele hivatott egyáltalán nem lehetek; de igenis hivatottnak ér-

zem magam méltatni az ő közéleti szereplésének azt a részét, ami szűkebb hazánknak szolgálatában folyt le; hivatottnak azért, mivel e téren félszázados működésének csaknem egész ideje alatt részint közvetlen szemlélője, részint osztályosa voltam.

Ötven év hosszú idő egy ember életében és mégis mi minden történt ez alatt az 50 év alatt! Mi volt Miskolc 50 év előtt? Egy nagy falu, vagy mondjuk falusias jellegű rend. tan. város, melyen nagyon is meglátszott, hogy századokon keresztül urbéres község volt a diósgyőri koronauradalomnak. És most? Ma Miskolc felső Magyarország legnépesebb, legforgalmasabb, legvirágzóbb és legnagyobb jövőjű városa, törvényhatósági joggal és nagyon számottevő vagyonnal.

És ennek a rohamos, csaknem páratlan fejlődésnek kétségtelenül Lichtenstein József volt egyik lényeges tényezője; az ő nagy tudása, fényes pénzügyi és közgazdasági ismeretei párosulva szülővárosa iránt érzelt odaadó szeretetével és fáradhatatlan buzgalommal, nem csekély mértékben járultak ahhoz, hogy Miskolcz odafejlődjék, ahol ma áll.

Aki a maga igaz értéke szerint akarja megbecsülni ezt a szerepet, melyet Lichtenstein József városunk közéletében betöltött, nem érheti be azzal, ami a nagy nyilvánosság előtt, a városi képviselőtestület s Borsodvármegye törvényhatósági bizottságának ülésén történelemből kapcsolatos az ő személyével, mert hiszen ennél sokkal több esik az ő közéleti szerepléséből azokra a városi szakbizottságokra, melyeknek részint elnöke, részint egyik legszorgalmasabb tagja volt és talán még több azokra a szűkebbkörű bizalmas értekezletekre, és tanácskozásokra, melyekben immár a negyedik pol-

gármester hivataloskodása alatt azok meghívása folytán oly sokszor vett részt s melyekben az ő nagy tudása, sokoldalú ismeretei és gazdag tapasztalatai mindenkor hogy el ne csüggedve, a sikertel-

Részletekbe bocsátkozni nem kívánok, de arra nincs is szükség ebben a teremben, ez előtt a közönség előtt, mely tanuja, közvetlen szemlélője volt az ő működésének: annyit azonban megjegyzek, hogy az is, miszerint városunk több százados vágya, reménye megvalósult s önálló törvénhatóság lettünk, jórészt az ő érdeme; ő tartotta folyton napirenden ezt a kérdést; ő buzdította; ösztökölte városunk polgármestereit, képviselő testületét, hogy el ne csüggedve, a sikertelenségtől vissza nem riadva, minden kínálkozó alkalmat felhasználva szerezzük vissza városunk régien elvesztett önmállóságát.

Sokat, nagyon sokat vesztettünk Lichtenstein Józsefben, nagy, szinte betölthetetlen az az űr, amit távozása okoz, de van egy mód, mely csökkentheti veszteségünket, mely részben betöltheti azt az űrt, mely ő utána támadt. Nagy tudását, széleskörű ismereteit, gazdag tapasztalatait azt elvitte magával,

Lichtenstein József temetése

(A Reggel tudósítójától.) Grandiózus módon nyilvánult meg Miskolc város őszinte és bensőséges gyászja Lichtenstein József temetésén. A Király-utca 40. szám alatt levő régi hatalmas Lichtenstein ház komor, sötét színben pompázott. A falakon, a boltíves kapubejáratnál, az erkély peremén, a földön, szóval mindenütt, amerre a szem ellátott fekete posztó szimbolizálta azt a veszteséget, amely Lichtenstein József halálával érte a város társadalmát. Az utcákon a gázlámpák fekete fátyollal voltak bevonva, — mindenütt ezrelv hőmpölygött az emberáradat, a kereskedők lehu-zatták üzleteik vasredőnyeit és meghatódott hangulat szökött a szívekbe, mert egy olyan embert kísérték utolsó útjára, aki világéletében dolgozott, hozzájárult

azok természetesen hiányozni fognak nekünk és közügynek, de páratlan buzgalmát, kötelességtudását és városunk odaadó szeretetét örökölhetjük tőle, ez csak tőlünk függ s meggyőződésem szerint akkor fogjuk emléke iránti kegyeletünket legméltóbban leróni, ha az ő példáját követve, az ő nyomdokaiba lépve, mi is teljesíteni fogjuk kötelességeinket városunk és annak lakosságával szemben legjobb tudásunk és lelkiismeretünk szerint. Ugy legyen!

Ezzel a klasszikusan egyszerű beszéddel jellemezte a függetlenségi Bizony Ákos, nagy politikai ellenfelének Lichtenstein Józsefnek közéleti szereplését. A politikai harcok elfajult küzdelmeiben, jól esik nekünk az a konciliáns, a dolgok megértő magaslatára helyezkedő hang, amelyet ma az általános gyászban Bizony Ákos megütött. Egy nobiles ellenfél nobiles lelkének megnyilvánulása volt Bizony Ákos beszéde, amely példálul szolgálhat arra, miképen alakulhat ki a közéletben, még a legnagyobb elvi ellentétek mellett is, egy normális, elsősorban az ország nagy érdekeit szem előtt tartó együttműködés.

Miskolc város fejlődéséhez, épített és a mások boldogulását elősegítette. A Széchenyi-utcán, — mindkét oldalon roppant tumultus tarkállott. A Forgóhídtól egész a Király-utcai gyászházig emberember mellett várta a menet elindulását. Egy impozáns tömeg, — egy óriási méretű gyászoló gyülekezet volt az egész város. Minden intézmény, testület, kulturális egyesület, városi és megyei tisztviselői kar, közgazdasági körök, pénzügyi testület, vidéki gyarak stb.-ik küldöttségileg képviseltették magukat a temetésen, — melynek arányai ékesen dokumentáltak, hogy egy országos férfiú, egy politikai és közgazdasági kapacitás hunyta le örök álmait a szemét.

A koszorúkkal ékesített koporsót az udvaron állították fel. Kö-

rüllette fekete székük voltak elhelyezve. A gyászoló család részére fenntartott helyek közelségében a barátok, tisztelők és küldöttségek tagjai állottak. A hatalmas udvar szorongásig megtelt közönséggel, sőt még az emeleti folyosókon is rengeteg ember tolongott. Senki sem akart hiányozni erről a temetésről, senki sem akart távol maradni Lichtenstein József utolsó földi szereplésétől. Ennek az általa nagygyámnótt városnak minden polgárán minden embere részt követelt magának a gyászból. Ugy tünt föl, mintha az emberek őszinte részt vettek, mintha az ezrek és ezrek fájdalma pótolni akarta volna a súlyos csapást, amely a város társadalmát érte. A család fájdalmát akarták ezzel enyhíteni. Az arcokon a megilletődöttség jelei ültek, a szemekből részvét sugárzott. Már a korai délutáni órákban tömve volt az udvar. — Percről-percre újabb és újabb küldöttségek jöttek, se vége se hossza nem volt az érkezők számának. Olyan imponzáns mértékben nyilvánult meg ennek a városnak a gyászja, hogy talán még egyetlen más alkalommal sem szebben.

Kevéssel két óra után jött le az emeleti lakosztályból a gyászoló család, amelynek tagjait nagyon megviselte a csapás. Lichtenstein József nemcsak a kívülvilágban volt szeretetreméltó és közbecsülésben álló ember, hanem otthon is, a négy fal között. Harmónikus és megértő családi életet élt. — Szerette a gyermekeit, kegyeit kereste hitvesének, rokonait segélyezte és közügyei elvégzése után minden idejét családjá körében töltötte. Olyan embert vesztettek el, aki gondját viselte mindenkiné, aki utbaigazítással szolgált, aki istápolta, szerette környezetét. Az árván maradt családtagjai mélyen megrendültek.

A gyászbeszéd elhangzása után felemelték a koporsót és megindultak vele a kocsihoz, mely elé hat ló volt fogva. A halottas hintó előtt két kocsit haladt, melyen koszorúk voltak elhelyezve. Megindult a menet. Az utcákon a gáz- és villanylámpák fekete fátyollal voltak bevonva. Misztikus, sárgás fényük furcsán és szomorúan égett. Az üzletek vasrollói szürkén meredtek bele a népes utcába. Egy hatalmas, hömpölygő emberhullám volt az egész utca. Míg a menet elindult, megszüntették a forgalmat és közlekedést. — Ez volt az egyik legszebb dokumentuma a város gyászában.

A rendkívüli közgyűlés.

Az ünnepi ruhában felvonuló városatyák élénk részvételével folyt le Miskolcz város rendkívüli közgyűlése, amelyet délután két órakor nyitott meg Tarnay Gyula dr. főispán.

— Őszinte részvétellel, mely megilletődéssel nyitott meg a mai közgyűlést, amelyet egy érdemes polgártársunk emlékének szentelünk. Alig néhány hete, — hogy itt a törvényhatósági bizottság tagjai az őszinte tisztelet érzelmével fordultak Lichtenstein József felé abból az alkalomból, hogy a fejedelmi kegy sugaraik érték. Vélemény és pártkülönbség nélkül kívántunk akkor neki mindnyájan szerencsét. És még előtem van a kép, amikor felállott Lichtenstein József és máskor beszédes ajaka csak emyit mondott:

— Nagyon köszönöm. És ez a két szó tisztelt közgyűlés, többet jelentett, mint a legszebben kicirkalmazott felszólalás. Mint ha érezte volna Lichtenstein József, hogy ez volt utolsó szereplése. — Bár koros, de erős szervezete sajnos, nem bírta ki a csatát és kidőlt, mint egy hatalmas tölgyia, amely zuhanásában és hangjában is a saját egyéni kiválóságáról adott bizonyosságot. Eltávozott az, aki első sorban küzdött a város jólétéért és fejlődéséért. Egyik legérdemesebb polgártársunk költözött el vele. Mindnyájan érezzük a kötelességet, hogy meg kell emlékeznünk erről a nagy erőről. Felkérem tehát a polgármester urat, sziveskedjék a tanács javaslatát előterjeszteni.

Mély csendben állott fel szólasra Miskolcz város polgármestere Nagy Ferenc dr. és az alábbiakat mondta:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Őszinte mély részvétellel jelentem be hivatalosan is, hogy Lichtenstein József törvényhatósági bizottságunk tagja elhalálozott. Hogy mi volt nekünk Lichtenstein József, erről ebben a teremben felesleges beszélni. 1867. júniusától kezdve, amikor először választották be a képviselőtestületbe, csaknem félszázadon át nemes buzgalommal, odaadó szeretettel dolgozott a közjóért, soha meg nem hálálható szolgálatokat teljesített a városnak. Abból az elvből indulva ki, hogy a mely közönség elhalt nagyjai emlékéit megbecsüli, az önmagát becsüli meg, indítványozom a tanács nevében, hogy méltóztassék Lichtenstein József halála felett érzett mély fájdalomunkat jegyzőkönyvileg kifejezni és a gyászoló családnak részvétünket kifejezni. Méltóztassék a megboldogult ravatalára koszorút helyezni s temetésén testületileg részt venni.

Indítványozom továbbá, hogy arcképe a közgyűlési terem számára megfestessék, hadd emlékeztessék nemes vonásai a késői utódokat évtizedek múltán is arra, hogy mint kell a közjóért önzetlenül munkálkodni.

Végül indítványozom, hogy a város egyik utcája a megboldogult nevével neveztesse el és a tanács

megfelelő javaslatára felhívassék.

Ezután a törvényhatósági bizottság nevében Bizony Ákos mondott gyönyörű, plasztikus emlékbeszédet, amelyet lapunk vezető helyén közlünk. A mély hatású beszéd után dr. Tarnay Gyula főispán összefoglalta a polgármester javaslatát.

— Ugyhiszem — mondotta a főispán — hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak egyező akaratával mondhatom ki, hogy a tanács javaslatát egész terjedelmében elfogadjuk. (Helyeslés.) Most pedig bezárom ezt a közgyűlést — fejezte be szavait Tarnay Gyula — nem néma csüggedéssel, mert Lichtenstein József egyénisége nem tétlen gyászt követel, hanem azzal a reménységgel, hogy az ő utain fogunk haladni. (Helyeslés.)

A városatyák ezután dr. Tarnay Gyula főispán és Nagy Ferenc dr. polgármester vezetése alatt, tömött sorokban vonultak a gyászházhoz vonult.

Az imponzáns ment élén diszruhás hajduk vitték a város hatalmas koszorúját.

Részvét-táviratok.

A gyászoló családhoz újabban a következők intéztek részvét-táviratokat:

Báró Ghilány Imre, gróf Haller Jánosné, Hersényi Bálint, Buljovszky János, Popper Károly, dr. Schmiedt Gyula, dr. Zelenka Lajos, Komáromy Gyula, Décsey Lajos, Melczér Janka, özvegy Horánszky, Tolnay Kornél és családja, dr. Szentpáli István, Koriczky Lajos, báró Radvánszky Géza, Szinnyi József és családja, Pallaghy Gyuláné és családja, Halassy József és családja, özvegy Gergely Sándorné, Fráter Jenő, Károly Lajos, Kóczán György és családja, özvegy Matuska Péterné, Elek Menyhért, Fűrész Ferencz, Erdélyi Pál, Széll Ödön, Höncs bányaigazgató, Mayerszky polgármester, Barthányi Béla, Laszallner Ödön és neje, Pericsné, dr. Kiszely Pál és felesége, Kis László, Melczér Aladár és neje, Laszallner Albert, Miklós Ödön és családja, Müller Ármán, Chorin Ferencz főrendiházi tag, özvegy Szelényi Károlyné, Válcay Kálmán, Herzsényi százados és neje, Krisztóty, herceg Odescalchy Lőrinc, Brezovay László, Bíró Zsigmond és még igen sokan a felsoroltakon kívül.

Koszorúk.

Lichtenstein József ravatalára a következő felirattal ellátott koszorúkat helyezték el:

Utolsó üdvözlőnk, Ida és Pali. — Borsod-Miskolczi és Debreczeni István gözmalom R. T. Igazgatósága és Felügyelő bizottsága. — Mély részvétünk jeléül, Koos család. — Felejthetetlen vezérének, a Miskolczi Munkapárt, — Józsi bácsinak hálás szeretettel, Irma és Józsi. — Szeretett keresztatyánknak, Ilona és Feri. — Mély részvétellel, Dr. Resovszky és neje. — Naayérdemű elnöké-

nek, a Miskolczi Göztaglyár Igazgatósága. — Felejthetetlen barátjának utolsó üdvözlőnk, Lán-czy Leó. — Hálás emlékezettel, Dr. Sugár Gyula. — Kegyelete jeléül, a Miskolczi Kereskedelmi Testület. — Őszinte részvétellel, Tarnay Gyula. — A legjobb nagyapának, Malvin, Zoltán, Laci és Ági. — Isten véled, Radwány István. — Felejthetetlen édesapánknak, Jani és Mariska. — Felejthetetlen férjemnek, Malvine. — Felejthetetlen drága jó apánknak, Pali. — Édes jó apánknak, László és Ilona. — Édes jó apánknak, Imre. — Részvéte jeléül, a Miskolczi Vasáru R. T. — Isten véled édes jó testvérem, Ida. — Mély bánattal a legjobb apának, Malvin, Endre, Gyuri. — Duna biztosító társaság, régi hű képviselőjének. — Szeretett főnökének, a Duna tisztviselő kara. — Mély kegyelettel, a Rakovszky-család. — Őszinte részvétellel, Tolnay Kornél. — Szeretete jeléül, Natalie. — Felejthetetlen édes apánknak hálás fia, Józsi és családja. — Borsod-Miskolczi és Debreczeni Gözmalom tisztviselő kara. — Felejthetetlen jó háziurunknak hű lakóitól, özvegy Fűrerné, Indig Zsigmond, Remnitz József. — Igaz barátságom jeléül, Hellebronth Béláné. — Őszinte részvétellel, Győri Ödön és családja. — Kegyelete és tisztelete jeléül, Magyar Ált. Hitelbank. —

Felejthetetlen emlékü elnökének, a Miskolczi Hitelintézet. — Kegyelettel és tisztelettel Fodor Jenő. — Kegyelete és tisztelete jeléül: 1. Tiszapolgári Hitelbank. 2. Szikszói Takarékpénztár. 3. Putnoki Takarékpénztár. 4. Tokajvidéki Kereskedelmi Bank. 5. Schweitzer varrógép rt. — A Nemzeti Kaszinó, nagyérdemű elnökének. — Őszinte részvétellel, Magi Andor. — Utolsó üdvözlőnk, Lilla, László. — Lichtenstein Józsefnek, Miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara. — Igaz részvétellel, Mannheimi Leo. — Nagybarátságunk jeléül, Kornyiczky Lajos és neje. — Homrogdi Lichtenstein Józsefnek, az Első Magyar Biztosító Társaság miskolczi főügynöksége, igaz tisztelettel. — Utolsó üdvözlőnk, Borsodmegyei Gazd. Egyesület. — Tisztelete jeléül, Xifkovics Emilné Pilla Erzsébet. — Őszinte részvétellel, Miskolczi Takarékpénztár. — Szeretett sógorunknak, Róza és Miklós. — Utolsó üdvözlőnk, Horváth Árpád és családja. — Őszinte nagybarátságunkkal, Huszthy Béla. — Érdemes volt felügyelőjének, Miskolczi ág. ev. egyház. — A tiszai ev. egyházkerület érdemes volt pt. bizottsági elnökének. — Kedves Józsi bácsinak, Berta és Béla. — Régi igaz barátjának és szeretett nászában, Bartányi Gyula. — Dr. Sidlauer és neje, igaz kegyelettel. — Mély részvétellel, Schredcker S. Lipót és családja. — Weintraub Dániel és neje, igaz részvétellel. — Munka és kötelesség.

ség emberének, Miskolczi Villanótársaság. — Homrogdi Lichtenstein Józsefnek, Miskolczi Vilamos R. T. igazgatósága és felügyelősége.

Gyülekezés a gyásházban.

A Király-utca 40. szám alatt levő gyásházban már a korai délutáni órákban igen sokan voltak. A gyászoló gyülekezet nőttön-nőtt. A hatalmas udvar hamarosan szűknek bizonyult. Miskolcz város és Borsodmegye társadalmának a legelőkelőbb tagjai jelentek meg a temetésen.

A város törvényhatósági bizottságának küldöttségét dr. Nagy Ferenc polgármester vezette, a miskolczi nemzeti munkapárt tagjai dr. gróf Haller József vezetésével alatt vonultak fel, Borsodvármegye küldöttségét dr. Tarnay Gyula főispán vezette, a máv. üzletvezetőség Vidacs Jánossal az élén jelent meg a temetésen, a miskolczi állami felső kereskedelmi iskola tanári kara testületileg kivonult, a városi zeneiskola küldöttségét Koller Ferenc tanár vezette, a Miskolczi Hitelintézet választmány, felügyelő bizottsága és tisztikara teljes számba megjelent, a Miskolczi Takarékpénztár küldöttsége a gyásháznál kondoleált, a kassai Kereskedelmi és Ipar-kamara ugyancsak küldöttségileg képviseltette magát a temetésen. A felsorolt intézeteken kívül még igen sok testület, egyesület, kör stb. képviseltette magát.

A temetési szertartás.

Kevéssel három óra előtt kezdődött a temetési szertartás. Először Csók György ág. hitv. ev. lelkész lépett a koporsóhoz. A kiváló egyházi szónok nagyon szép gyászbeszédet mondott, melynek keretében méltatta az elhunyt érdemeit. Csók György magasztos beszéde után az egyházi énekkar gyászdalokat énekelt, melyeket áhítatos csöndben hallgattak végig. Ezután Thuróczy Pál ózdi ev. esperes mondott gyönyörű beszédet, melynek elhangzása után

Dr. Nagy Ferenc.

lépett a koporsóhoz és a következő beszédet mondotta:

Gyászoló gyülekezet!

Lelkünkben megilletődve álljuk körül a koporsót, melyben lehunyt szemekkel örökre elpihent az a férfi, ki a pihenést életében nem ismerte; ki fáradhatatlan volt a munkában, tántoríthatatlan a kötelesség teljesítésében.

Munkás kezei örökre tétlenek, nagy elméje nem termel több gondolatot, jószágos szíve nem dobog. — Lichtenstein József nincs többé.

Virágokkal borítottuk el koporsóját; ezrekre menő tömegben vesszük körül ravatalát... Nem tiltakozhat immár az ünnepeltetés ellen; amint puritán nemes egyszerűségével életében tette. Ajkai

lezáródtak örökre; de annál hangosabban kér szót a közfájdalom s gyásba borulva mond végbucsnut a szülőváros.

Városunk nagy halottja, Lichtenstein József! Ime, itt állunk ravatalodnál, hogy megadjuk neked a végtisztességet.

Egybegyültünk, szeretett városod polgársága rang, osztály, párt és felekezeti különbség nélkül s a tisztelet, a megbecsülés, az őszinte rokonszenv érzelmei, miket a te áldásos életed, köztevékenységed lelkünkben kiváltott; láthatatlan sugarak özönével ölelik át néma koporsódat.

Fájdalommal tölt el bennünket az a szomorú valóság, hogy örökre elvesztettünk téged. Gyászolunk, mert nélkülözni fogjuk a közügyek intézésénél nagy tudásodat, gazdag tapasztalataidat eredménytelen szorgalmadat s önzetlenségedet s kipróbált, kristálytisza jellemet.

Helyed üresen marad tanácstermünkben s az üresen maradt hely látása sokáig fájó érzelmeket fog lelkünkben megrezdíteni!

Most, mielőtt elbucsznánk téled; megköszönjük halóporodban is azt a hűséget és odaadó szeretetet, mit félszázados közéleti szereplésed alatt a város iránt tanúsítottál.

És bár végbucsnut veszünk most téled, mert földi szemekkel nem láthatunk többet, élni fogsz kegyeletünkben s egyik nemzedék a másiknak fogja átadni a város hajdani nagy polgárának emlékét!

Legyen áldott mindenkor emlékezed!

Isten veled!

A polgármester gyönyörű beszéde könnyekig hatotta meg a jelen voltakat.

Gróf Haller József.

lépett ezután elő, hogy a miskolczi nemzeti munkapárt nevében utolsó istenhózzádot mondjon a város nagy halottjának.

Igen tisztelt gyászoló gyülekezet!

Mielőtt végső útjára kísérnék azt a nagyérdemű férfiut, ki oly mély bánatot ébresztett és távozásával oly nagy űrt hagyott szívünkben, engedjék meg nekem, — hogy pártunk nevében rövid, de igaz lélekkel fakadó „Isten hozzádot” mondjak neki.

Nem oly régen, még csak alig pár hete örömteljes szívvél és a büszkeség öntudatával jelentünk meg előtted szeretett vezérünk. — Mi, a te elvtársaid, mi a te pártod tagjai üdvözöljük. Örültünk a téged ért magas kitüntetésed alkalomával. És ma ujólag megjelentünk előtted — fájdalom — most már csendes vezérünk.

Fájó szívvel, könnyes szemmel bucsuzni jöttünk hozzád, szeretett vezérünk, aki egy hosszú érdemes életen át rendületlen hűséggel, önzetlen tevékenységgel voltál hí tagja, felelhetetlen vezére pártunknak. Te, a ki a demokratikus szabadelvű gondolkodás, a tisztességes munka, a ragyogó pu-

ritanizmus megtestesülése voltál s akinek nemes egyéniségét harmonikus egészítette ki az a szilárd-ság, amelylyel az egyszer helyesnek elismert és vallott elvekhez jó és rossz időkben egyaránt tántoríthatatlanul ragaszkodtál.

Kiváló tehetségedet, sokoldalú tudásodat, nagy szellemi képességeidet mindenkor teljesen önzetlennül bocsájtottad a köz, a haza, megyéd, városod és főleg pártod szolgálatába.

Azon kiváló eredményeket, melyeket jeles tulajdonságaid által kiküzdöttél, sohasem a magad, hanem a közérdek javára gyümölcsöztetted. Bár ritka képességeid hivatottá tették arra, hogy érdeműs működéseddel országos jelentőségű csillogó pályát tölts be, mégis előbbre tartottad, hogy szűkebb kis hazádnak szenteljed szeretetből áthatott, odaadó, önzetlen tevékenységedet. —

S érdeműs működésed, ha kisebb keretekben is, de annál mélyebb elismerést szerzett számodra mindnyájunk megbecsülésében, ragaszkodásában és szeretetében.

És most, bucsuznunk kell szeretett vezérünk. Bölcs tanácsaidat, okos, megfontolt szavaidat nem halljuk többé! Utoljára hajtjuk meg földi maradványaid előtt a zászlót. Azt a zászlót, amelyet te évtizedeken át becsülettel vittél hű követőid előtt, amelyre a te hazafiságod, a te polgári erényeid, a te elvíthetetlen párhüséged arany betűkkel ékesítve ragyogott. A mely erényeid mintaképpül állottak előttünk és egybeforrasztották veled a te hű pártodat.

Fájdalmat teszünk hogy a te emlékedet mélyen szívünkbe vésvé hiven fogjuk megőrizni. A te mintaképed égő szövének gyanánt fog előttünk világítani, mert óh! te nyugodtan mondhatod, hogy érdeműs földi pályádon sokaknak világítottál és mi nyugodtan hozzátehetjük, hogy még nagyon sokaknak fog a te emléked világotosságot terjeszteni.

Béke álmaidra, áldás emlékedre! Isten veled vezérünk, jó éjszakát!

A nagyhatású mely érzéssel elmondott beszéd után az énekkar ismét gyászdalt énekelt, azután pedig sűrű hullámlásban indult el a menet.

Elindul a menet

Abban a pillanatban, mikor elindult a temetési menet, beszün-tették a közlekedést és a forgalmat. Egy pillanatra megállt a város vérkeringése. A gőzmalomban a munkások letették a szerszámot, elhallgattak a gőzturbinák, nem működtek a gépkolosszusok, mivel Szent György hatlovas hintaja megindult egy olyan ember holttestével, aki évtizedeken által minden tudásával és bölcsességével, minden emberi készségével azon fáradozott, hogy ezt a várost és vele az intézményeit felvirágoztassa, jóhírét öregbitse, kul-

turáját általánossá tegye és közgazdaságát szilárdítsa. Megállt a város szivverése, szünetelt a forgalma, lehalkult a szivmüködése, mert Lichtenstein Józsefet kísérték utolsó földi útjára...

A Széchenyi-utcán, véges végig, egészen a Szemere-utca sarkáig széles emberhullám hömpölygött. Az utcákban a lámpák fekete fátyollal voltak bevonva, az üzletek vasredőnyei zárva voltak. Mindenütt ünnepélyesség, — áhítatos hangulat uralkodott, gyászolt a város... A rendre mindenütt személyesen dr. Rimóczy József rendőrfőkapitány vigyázott és a rendőrbiztosok, őrmesterek és rendőrléányok mindenütt követték a főkapitány utasításait.

A menet a Szemere-utca sarkán fordult be és lassan haladt tovább a sarkert felé.

A temetésen megjelentek:

Dr. Tarnay Gyula főispán, Dr. Nagy Ferenc polgármester, Sassy Árpád polgármester h., Nikell József, Krizsanovszky József tanácsnokok, Dr. Hodobay Sándor főjegyző, Dr. Rimóczy József főkapitány, Dr. Halmay Béla tb. főjegyző, Dr. Gombár István árvaszéki elnök, Dr. Hegedüs Béla aljegyző, Szzombathy László főszámvevő, Héthy Ferenc, Peiker Béla tb. főszámvevők, Dr. Szabó Armin főorvos, Csontó Dezső tb. tanácsnok, Rázsó Imre árvaszéki ülnök, Szücs Sándor főmérnök, Kazay József főpénztárnok.

A törvényhatósági bizottság tagjai sorából: Auer Lajos, Baruch Gyula, Bátorffy Ferenc, Bendrin János, Bizony Ákos, Bloch Armin, Böczögő József, Bulyovszky Gusztáv, Csorba András, Demeter Ernő, Deutsch Adolf, dr. Dobos József, Doma István, dr. Egri Miksa, Feldmann Miksa, Feldman Mór, Fekete Bertalan, Fischer Ignác, dr. Frankfurter Sándor, Friedmann Gyula, dr. Forgács Dezső, Frohmann Emil, Fűrész Sándor, Gálffy Ignác, dr. Gencsi Samu, dr. Glós Károly, Grenyó Bertalan, dr. Greutter Antal, Grünwald Marcell, Grünwald Jakab, dr. Gyömrei Bertalan, Györi Ödön, dr. Hajnal Dezső, dr. Halmos Géza, Hercz Jenő, dr. Hercz Ödön, Izsó István, Órosi Kiss József, dr. Klein Ignác, Koós Samu, Koros András, Klein Samu, dr. Koros Géza, Koszter Ádám, dr. Kovacs József, Kovács Lajos, Körösi József, dr. Küröz Jakab, ifj. Kun Bertalan, Lázár Miksa, Lippay Béla, Lossonezy István, Majoros János, Márai János, Mayer József, dr. Markó László, Márkus Soma, Matuskovics János, Molnár József, Mózes Imre, Papp Lajos, Pfliegler Károly, Pollák Lajos, Pores János, Prázay János, dr. Rác György, Richter Mátyás, Róth Géza, dr. Silbiger Bertalan, Steinfeld Zsigmond, dr. Sugár Gyula, dr. Sugár Ignác, Schrekker S. Lipót, Szabó Béla, Szatay Károly, Szendi Lajos, Szzombathy Sándor, H. Tó h János, dr. Tüdös István, Ujhelyi Miklós, Vezekényi Vilmos, Vidacs János, Wasserman Jakab, Weltner Mór, Wilhelm Herman, Zábráczky György.

Ezenkívül többek között ott láttuk Lévay Józsefet, Kubik Béla volt főispánt, Ervin Józsefet, Radvánszky Györgyöt, a miskolci társadalom számos előkelő uraszonyját, de igen sokan voltak még jelen, úgy, hogy lehetetlen számot adni a teljes listáról.

A temetőben.

A hosszú gyászmenet négy óra után ért a temetőbe. A keskeny Szemere-utcán rengeteg ember hömpölygött, úgy, hogy a villamos közlekedést is be kellett szüntetni. Egy vég nélküli, impozáns, hosszú menet volt ez, melynek minden tagja őszinte részvéte jéül egész a temetőig kísérte a halottas hintót. Csupa előkelőségek, vezető pozíció betöltő férfiakból és becsületes, dolgos, komoly polgárokból állott ez a hatalmas gyászoló gyülekezet. Mielőtt a koporsót elhelyezték volna a családi sírboltba, Jungmann ev. püspök mondott nagyhatású, magasan szárnyaló, tartalmas gyászbeszédet, melynek elhangzása után, Lichtenstein József holttestét örök nyugalomra helyezték...

Végrendelet.

Lichtenstein József zseniális munkásságával igen tekintélyes vagyona tett szert. Világéletében dolgozott, tanult, komolyan fogta fel hivatását és igyekezett életét gazdaságosan és okosan berendezni. Puritán, ökonómikus élet-principiuma folytán nagy vagyona tett szert, amely földbirtokokból, házakból és értékpapirokból áll. Vagyonát négy gyermeke öröklé. Már régebben végrendeletet készített. A végrendelet Éder kir. közjegyzőnél van elhelyezve, melyet A Reggel értesülés szerint pénteken fognak a járásbíró-ság előtt kihirdetni.

Ki lesz a püspök?

Bizony Ákos Balthazár püspök nyilatkozatáról

(A Reggel tudósítójától.) A tiszáninneri püspökválasztás ügyében A Reggel munkatársa ma beszélgetést folytatott Bizony Ákos országgyűlési képviselővel az egyházközségi ügyészséggel.

— Mit szól képviselő ur Balthazár püspöknek A Reggel-ben megjelent nyilatkozatához?

— Abban igazat adok a püspöknek, hogy miután pályázat nincs, senki sem léphet vissza. Ezt az álláspontot fejtettem ki a rendkívüli közgyűlésen is. De általában Balthazár püspök nem ismeri a tiszáninneri kerület viszonyait, mert az új választást nem azért mondta ki a rendkívüli közgyűlés, hogy Tüdös dr. sánszait gyöngítse — ellenkezőleg azért hoztuk meg ebben a formában a határozatot, hogy tisztességes visszavonulást

biztosítsunk Révésznek és Radácsynak.

— De ha nincsen pályázat, akkor esetleg újból reájuk fognak szavazni az egyházközségek.

— Ez kérem a jelölt uraktól függ. Ugy Révésznek, mint Radácsynak csak egy szavába kerül, és saját híveiket el tudják téríteni attól, hogy reájuk szavazzanak. Ez különösen Révész esete áll, akire saját kerületének 60 szavazatán kívül alig adatott le 10 szavazat.

— És ha Révész mégis felvenné a küzdelmet, hová szavaz a Radácsy-párt?

— A legutóbbi választás, a melyen Tüdös István száznál több szavazatot kapott, meggyőzhette az egyházközségek összes szerveit, hogy a nagy többség őt óhajtja a püspöki székbe ültetni. Radácsy hívei között úgy bizonyára sokan lesznek olyanok, akik Tüdösre adják szavazatukat és így már bizonyosra vehető, hogy a többség a miskolci esperest fogja a püspöki székbe ültetni.

— Mikor szavaznak le az egyházközségek.

— A szavazatokat február 15-ig lehet beadni, de úgy tudom, hogy az egyházközségek zöme már e hó 25-iken, vasárnap megejtik a szavazást, a szavazatokat pedig február 20-ika táján fogják felhontani.

— És az eredmény?

— Aki figyelemmel kíséri a szavazásokat, az jóval előbb megalkothatja magának a helyzet képét, amely én szerintem az lesz, hogy Tüdös István dr. kerül ki győztesen a küzdelemből.

Kevesebb villamos megálló Gyorsabb a forgalom.

A villamos közlekedés lassúsága miatt már régóta igen sok panasz merült fel. A város elhatározta, hogy a forgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében javítani fog valamiképp a helyzeten.

A villamostársaság üzletvezetősége előterjesztést tett a városi tanácsnak, hogy a gyorsabb közlekedés érdekében szüntessék meg a kevésbé frekvenciát, használt megállóhelyeket. A város örömmel fogadta az üzletvezetőség tervét és megállapította azokat a megállóhelyeket, amiket a közönség kevésbé vesz igénybe. Egyúttal kérte a budapesti vasuti és hajózási főfelügyelőséget, hogy engedje meg ezeknek a megállóknak a megszüntetését.

A budapesti vasuti és hajózási főfelügyelőség ma értesítette Miskolcz városát, hogy a

**Gőzmalom előtt,
a Király-utcán és
a Luther téren**

levő feltételes megállóhelyek megszüntetését engedélyezi, valamint a Miskolci Villamossági R.-t.-ot

ezeknek a megállóknak rövidesen való megszüntetésére.

Reméljük, hogy a forgalom ezáltal sokkal könnyebben és gyorsabban lesz lebonyolítható, mint eddig volt.

Meg akart halni négy fillér miatt.

A bádgosinas öngyilkos kísérlete

A Reggel megírta, hogy Friedmann Samu tizenkétéves bádgosinas, ak-Wertheimer bádgosmester műhelyében dolgozott egy hat milliméteres pisztollyal magára lövte öngyilkos szándékkal. A kis elkeseredett tanoncot akkor az Erzsébet-kórházba szállították. Petrovay Ákos rendőrfogalmazó kihallgatta a szerencsétlen fiút, aki azonban nem akart vallani.

Tegnap ismét kihallgatta a kis öngyilkost Petrovay Ákos rendőrfogalmazó. Hosszas faggatás után Friedmann Samu bevallotta, hogy azért akart meghalni, mert a gazdája azzal gyanúsította, hogy a valahonnan aznap hozott pénzből négy fillért ellopott. A gyanúsítást nagyon a szívére vette, fájt neki, hogy lopással vádolják és elkeseredésében elhatározta, hogy ineghal. Pisztolyt kerített és a mellébe lövte.

Az orvosok azt mondják, hogy néhány nap múlva már el is hagyhatja a kórházat. A golyót még nem sikerült kivenni a testéből, mert a bordái közé furódott.

A REGGEL előfizetési árai:

Helyben:

Egész évre	16 K
Fél évre	8 K
Negyed évre	4 K
Egyes szám ára 4 fillér.	

=

Vidéken:

Egy évre	20 K
Fél évre	10 K
Negyed évre	5 K

URÁNIA

Nagy Mozdultház (Szechenyi-utca) 100.

F. hó 23., 24., és 25-én:

BESZÉLŐ MOZI

6 beszélő, táncoló és éneklő film.

Carmen, Lobogós polka, Tiller leányok, Bajazzó, Wiener Blut, Tangó.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órakor és este 9 órakor. — Vasár- és ünnepeken délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

A Zsolcai kapu Lichtenstein József utca

(A Reggel tudósítójától.) Lampion más helyén közöljük, hogy a mai rendkívüli közgyűlés elfogadta a tanácsnak azon javaslatát, hogy Lichtenstein József nevével utca nevezzenek el. A Reggel értesülése szerint a tanács már meg is állapodott a nagyevű halottról elkeresztelendő utcában. A jelenlegi zsolcai-kaput keresztelik el Lichtenstein József-utcának és a legközelebbi közgyűlés fog foglalkozni a tanács javaslatával. — A Zsolcai-kapu annyiban állt közelebbi vonatkozásban Lichtenstein Józseffel, hogy ott háztulajdonos volt.

Államosítják a községi óvodát

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes tervet fog tárgyalni legközelebbi közgyűlésén a város.

Miskolcz városának ez idő szerint két óvodája van, egyik az alapítványi, a másik pedig a községi óvoda. A tanács azt a javaslatot fogja a közgyűlés elé terjeszteni, hogy a város a községi óvoda államosítását kérelmezze a vallás- és közoktatásügyi minisztertől. Valószínű, hogy a közgyűlés meg fogja szavazni a javaslatot és ez esetben a kérelmet azonnal fel is terjesztik.

Reméljük, hogy dr. Tarnay Gyula főispán és dr. Szentpáli István Miskolcz város orsz. képviselőjének közbenjárására a vallás- és közoktatásügyi miniszter fog adni a város kérelmének s így a községi óvodából rövidesen állami óvoda lesz.

Szezón Január.

23. A Mértföldkövek bemutatój
25. „Deborah” négylet teadélutánja.
24. Máv. tisztviselők bálja.
31. Izr. ipartársulat bálja.

— **Hangverseny.** A Borsod-Miskolci Közművelődési Egyesület kamarazene hangversenyeinek második sorozatát f. hó 22-én csütörtökön délután kezdte meg a Korona szálló nagytermében. — A hangversenyen ezúttal Bence Rudolfi vagyári mérnök, Szenger Gusztáv a vagyári zenekar karmestere és Halmay Irma zeneiskolai tanárnő működtek közre. — Bence Rudolf. Viotti á-moll hangversenyének első tételét és Grieg két apróságát játszotta hegedűn, igen fejlett technikával s meglepően szines előadói és művészi készséggel. Kiválóan sikerült Saint-Saëns F-dur triójának előadása is, amelyben Bence nemcsak tónusu hegedűje mellett gyönyörűen érvényesített Szenger Gusztáv finom, meleg gorodonka játéka s Halmay Irma már sokszor méltatott alkalmazkodó kísérő művésze.

HIREK.

— Elutazott a hadtestparancsnok. Boroevics Szvetozár hadtestparancsnok, aki szárnysegédével, Huber alezredessel tegnap Miskolczra érkezett, ma a délutáni gyorsvonattal visszautazott Kassára.

— **Kitüntetett kazánkovács.** Haydu Lajos, sátoraljaujhelyi máv. fűtőházi kazánkovácsot negyven évi szolgálatának elismeréséül a miskolczi üzletvezetőség szolgálati díszéremmel és elismerő oklevéllel tüntette ki. A jubiláló kazánkovács tisztelére a sátoraljaujhelyi vasutasok nagy díszvacsorát rendeztek, amelyen Faragó fűtőházi főnök lelkes beszéd kíséretében nyújtotta át az ünnepeltnek a kitüntetések.

Madarász Flóris dr. előadása. A Miskolczi Kath. Kör folyó évi január hó 25-én, vasárnap, délután 5 órakor a kir. kath. főgimnázium tornacsarnokában tartja a téli időnyben negyedik ismeretterjesztő előadását. Ez alkalommal „Irodalmunk multja és jelene” cím alatt Madarász Flóris dr., egri cisztercita r. főgimnáziumi tanár, a kiváló előadó és jeles színműíró fog érdekes előadást tartani. A tudós tanárnak esztétikai fejtegetései s jelesebb íróinkat ismertető értekezései már annyi sok gyönyörűséget és tanulságos órát szereztek a közönségnek, hogy mindig eszemény számba menő irodalomtörténeti előadásaira már jó előre készül a hallgatóság s minden alkalommal színtől tölti meg a legelőkelőbb közönség az előadótermet. Miért is az előadásra külön is felhívjuk a figyelmet.

— A „Deborah” négyzet folyó hó 25-én rendezi művészi tea délutánját a Korona összes termeiben. A teadélután, mely iránt a város minden körében igen nagy az érdeklődés, pompás irodalmi nivóju műsor vezet be. Teázás közben pedig elsőrangú cigányzenekar szórakoztatja majd a mulató közönséget. Figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy jegyeit még elővételben váltsa meg, mert az esetben, ha már jegyet nem kapnának, amire pedig igen nagy a kilátás, egy igazán kellemes délutántól lennének megfosztva. Jegyek elővételben még kaphatók Salgó Armin és Freund Zoltán urak üzletében. Denecke Cézár ur cukrászdájában és majd a pénztárnál, ahol a karzatjegyet is lehet lesz kapni. Kezdeté délután 3 órakor.

— **Balesett a tornateremben.** A református főgimnázium tornatermében Nagy Károly első osztályu tanuló játék közben elesett és oly szerencsétlenül, hogy a bal karján két helyen is súlyos csonttörést szenvedett. A szerencsétlenül járt fiatal diák kezét a mentők kötötték be.

— **Báli ingek, keztük és nyakkendők a legdivatosabb kivitelben a legjutányosabb árakban a Zsornaféle férfidivat-raktárban, Miskolcz-Széchenyi utca 20. szám alatt szereshetők be.**

Szabó József tragédiája

Nincs végrendelet.

(A Reggel tudósítójától.) Szabó József dr. váratlan halálának híre mély részvétet keltett Miskolczon, ahol az elhunyt ügyvédet általános tisztelet övezte. Szabó József dr. temetése valószínűleg holnap délután lesz Budapesten, lehet azonban, hogy Tályára szállítják holttestét. A tragédia előzményeiről és a halál körülményeiről A Reggel tudósítója az alábbiakat tudta meg:

A budapesti ut.

Szabó József dr.-t hosszabb idő óta súlyos gyomorhaj kínozta. A baj szombaton elhatalmasodott rajta, hogy maga is jónak látta kezelés alá vétetni magát.

— Valami van a gyomromban — panaszkodott a boldvavölgyi vasut irodavezetőjének Galambos Józsefnek. — Átme gyek Tályára a nővéremhez, ott legalább gondos ápolásban részesülök.

Szabó nyomban vonatra is ült és átutazott Tályára nővérehez, Szabó Irénhez. Állapota azonban csak rosszabbodott és hétfőn reggel azzal állított be a boldvavölgyi vasut irodájába, hogy Budapestre utazik, gyomormosogatás céljából.

— Na csak legyen nyugodt — vigasztalta a mindig vidámkedélyű optimista Szabó az aggódó irodavezetőt — egy-két nap mulva nem lesz semmi bajom.

Este hat órakor utazott Budapestre nővére és ennek leánya kíséretében Szabó József. Utközben többször rosszul lett és heves fájdalomról panaszkodott. — Budapestre érve egyenesen a Vöröskereszt kórházba szállították a beteg embert, akit két kitűnő orvos vett kezelés alá. Az orvosok nyomban megállapították, — hogy Szabó baja súlyos, bélelszűkítés van, ami azonnali közbelépést igényel. Az operáció meg is történt, de a szerencsétlen ember nem tudta túlélni a műtétet, szíve felmondta a szolgálatot és tegnap délután nővére karjaiban kiszendvedt. A boldogtalan család Szabó tragédiájáról értesítette a Székesfehérváron állomásozó Szabó Béla huszárörnagyt, aki ma reggel érkezett meg Budapestre és nyomban megtette a szükséges intézkedéseket fivérének temetése iránt. Miskolczról sokan táviratilag kondicáltak a Szabó családnak, Tarnay Gyula főispán és Haller József gróf pedig koszorút is küldtek a halott koporsójára, az utóbbi ezzel a felirattal: Igaz barátjának — a gróf Haller család.

Szabó József utóljára a főispán teadélutánján jelent meg a miskolczi társaságban. Fkkor még senki sem sejtette, hogy tragédiája oly közel van, mert kínzó bajáról senkinek sem panaszkodott. Mindvégig jókedvű volt és mosolyogva hallgatta Nagy Ferenc dr. csipkelődő megjegyzéseit.

— Te Józsi — mondta a polgármester — hogy lehet szmokinghoz fehér keztyűt húzni. És pláne te, aki már Londonban is jártál.

Nincs végrendelet.

Megírta A Reggel, hogy Szabó József már közel járt másfél millió korona vagyonának visszanyeréséhez. Ez elől ragadta el a halál. A boldvavölgyi vasut rudobányai mellékvonala csakugyan építés előtt áll, az építkezési munkálatok már tavasszal megkezdődnek. Szabó József örökösei, természetesen az elhunyt intézkedései alapján, fogják ezt a fontos akciót folytatni, amely tekintélyes örökséghez juttatja őket. Szabó József dr. nem hagyott végrendeletet, de intencióit a közelállók jól ismerik és bizonyára az ő szellemében folytatják magát a megkezdett nagy munkát, amelyet éppen most, Szabó József dr. elhunyt aután koronázott a siker.

A gyászjelentés.

A család Szabó József dr. elhunytáról az alábbi jelentést adta ki:

Gyulafalvai Bulyovszky Gusztávné, Bártfai Szabó Irén és leánya Ilona, Bártfai Szabó Béla cs. és kir. huszárörnagyt mélyen meg szomorodott szívvel jelentik, felejtethetetlen jó testvériüknek, illetve nagybátyjuknak Bártfai Szabó Józsefnek életeének 51-ik évében, Budapesten, folyó hó 21-én reggel fél nyolckor váratlanul történt gyászos elhunytát. Temetése a református egyház szertartása szerint folyó hó 23-án délután 3 órakor lesz a vörös kereszt-kórházából a farkasréti temetőbe. — Budapest, 1914. január hó 21-én. Felejtethetetlen emléke örökre élni fog közöttünk.

Harc a kinetofon körül.

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti Népoperában óriási, szenzációs sikert aratott Edison kinetofonja. A budapesti előadások után néhány nagyobb vidéki városban mutatták be a közönség általános érdeklődése mellett.

Miskolczon a közeli napokban

az Apolló mozi készül bemutatni a kinetofont. Ugyancsak egy másik mozi, az Uránia ma mutatta be a Gaumont-féle beszélőgépet. A bemutató körül azonban komplikációk keletkeztek, amennyiben az Uránia mozi hirdetéseiben Edison kinetofonjára hivatkozott. Ezért a budapesti Edison Kinetográf Társaság igazgatósága feljelentést tett az Uránia ellen a miskolczi rendőrségen, ahol a panaszt dr. Gombos Ferencz ügyeletes rendőrfogalmazó vette fel.

LEGUJABB!

Politikai párbaj

Urmánczy súlyosan megsebesült

A képviselőház mai ülésén, a legnagyobb zajban valaki azt kiabálta Urmánczy Nándor felé, hogy szemtelenség.

Urmánczy felszólította az illetőt, hogy jelentkezzen. — Csáky Gusztáv munkapárti képviselő jelentkezett. — Urmánczy Nándor Szmracsányi György és Zboray Miklós utján provokáltatta Csáky Gusztávot, aki Almássy László és Pongrácz Jánost nevezte meg segédekül. A párbaj még a délutáni órákban megtörtént a Fodor-féle vivóteremben. Urmánczy az arcán súlyosan megsebesült, Csáky jelentéktelen karcólást szenvedett.

Kubinyi Géza kalandja Miskolczon A részeg kocsis

(A Reggel tudósítójától.) Gyakran hangzik fel panasz a miskolczi fiakkercos kocsisok ellen, hogy részeges, illuminált állapotban teljesítik kötelességüket. Ma Kubinyi Géza nyug. főispán, orsz. képviselőnek akadt egy incidense egy ilyen részeg kocsisal. A képviselő este Miskolczra érkezve, a 9. sz. kocsin hajtattott a Korona-szállodába, azonban a részeg kocsis miatt állandóan veszélyeztetve érkeztek csak be a városba.

Kubinyi Géza azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem rögtön megérkezése után jelent a rendőrségen, ahol Petrovay Ákos ügyeletes rendőrfogalmazó előtt panaszt emelt a 9. számú fiáker kocsisa, Kostyál István ellen. A rendőrség megindította a kihágási eljárást.

Tisza győzelme Andrassy felett

**Befejezték az általános vitát.
Részletes tárgyalás. Polónyi-
nak nincs mondani valója.**

(A Reggel fővárosi tudósítójától) A sajtójavaslat általános vitájának mai utolsó napján még a pártok legerősebb szónokai mérték össze érveik erejét. Andrassy Gyula politikai támadásaira Tisza István válaszolt. Rámutatott arra, hogy az ellenzék hosszú hónapok óta politikailag abból éli, hogy a Désy-per ítéletét hamis szinben tünteti fel az ország előtt. Megállapította a kormányelnök, hogy a bírói ítélet Lukács egyéni jellemére homályt nem vetett, az ítélet indokolása pedig nyíltan kifejtette, hogy együnk által juttatott összegek semmi összefüggésben nincsenek az általa elnyert üzlettel. Igen nagy hatása volt Vadász államtitkár több mint kétórás felszólalásának. Világos, tárgyilagos érvei az ellenzéki oldalon olyan meggyőző erővel hatottak, hogy szinte valán ennyi kontraverz kérdésben adott felvilágosítása után éppen az ellenzéki padokból hangoztatták, hogy ebben vele egyetértenek, hogy végül deülség közben kérdezték a munkapárttól, hogy hát akkor a többség és a kisebbség között mi az eltérés maradt fenn?

A sajtójavaslat általános vitáját egyébként ma befejezték és és nyomban rátértek a részletes tárgyalásra, melynek során elsőnek Polónyi Géza szólalt fel, — azonban nyomban leült és kijelentette, hogy nincs mondani valója.

Beöthy Pál elnök háromnegyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Az elnöki irományok előterjesztése után áttér a Ház a napirend tárgyalására, a sajtóvita folytatására.

Sümei Vilmos, a mai nap első szónoka, a ki főként a hírlapok postai szállításának kérdésével foglalkozik. Majd egyes lapoknak a vasúti pályaudvarokról való kiltását hozza szóba.

Sümei Vilmos után Urmánczy Nándor emelkedik szólásra. A román kérdés miatt támadja a kormányt. Sértegeti a Házat a miniszterelnököt.

Szász Károly alelnök rendreutasítja a brutális hangot használó Urmánczyt.

Urmánczy visszaél az elnök és a Ház türelmével és tovább a megkezdett tenorban folytatja.

Elnök többszöri figyelmeztetés után megvonja Urmánczytól a szót és javasolja, hogy a mentelmi bizottsághoz utasítsassék.

Andrassy Gyula gróf a következő szónok. Hosszu lére eresztett beszédében polemizál a miniszter-

elnökkel és nem fogadja el a védekezését. Öreg, sápadt, tüdőbeteg érveit játsza ki: vádol, rágalmaz és nem bizonyít. Beszél a választásokról, kritizálja a házszabályokat és erőlködik, hogy a miniszterelnök által által hangoztatott tényeket megcáfolja, de nem sikerül.

Elnök figyelmezteti Andrassyt, hogy ne térjen el a tárgytól.

Andrassy: A szabarság nevében törik össze a szabadságot. Ennek az országnak az Achilles-sarka az alkotmányos élet volt. Ezután beszél a Désy-pőről.

Elnök ismét figyelmezteti Andrassyt, hogy térjen a tárgyra, mert kénytelen lesz tőle a szót megvonni.

Andrassy szakaszonként bírálja a sajtójavaslatot.

Tisza István gróf válaszol Andrassynek. Beszél a Désy-pőről.

Fél órai szünet következik:

Vadász Ipiót igazságügyi államtitkár emelkedik szólásra. — Szakaszról-szakaszra világosítja meg a sajtójavaslatot. Részletesen reilektál az ellenzék vezéreinek a felszólalásaira. Ha van ország — ugymond Vadász — ahol szükség van a sajtóreformra, úgy Magyarországon okvetlen kell az. Magyarországon — folytatja a sajtóterén valóságos anarchia uralkodik. Világos, tárgyilagos érvei az ellenzéki oldalon is nagy hatást keltenek.

Az igazságügyi államtitkárt a Ház megélejte. Elsőnek gróf Tisza István miniszterelnök gratulálta.

Balogh Jenő igazságügyminiszter szól ezután. Visszapillantást vet az eddigi vitára, amely — ugymond — nem állott egyébként, mint ismétlésekből. Az ellenzék a vita során egyetlen érvet sem mondott, hanem frázisokat puffogtattott. Az ellenzéki szónokok egy-ugyanazon dolgot harsogták folytonosan. Visszatartja azt a vádat, mintha a javaslat megalkotása körül valakit rosszhiszeműség vezetett volna. Beszél a kauziórol amely mely nem a hírlapiró ügye, hanem a Kiadóé. Inszinuációnak deklarálja azt az ellenzéki frázist, statáriálisnak mondja a javaslatot. Kéri a Házat, hogy a javaslatot általánosságban fogja el.

Beöthy Pál elnök: Az általános vitához több szónok nem lévén, a tanácskozást befejezettek nyilvánított. Kéri a javaslat elfogadását.

A többség a sajtójavaslatról szóló javaslatot általánosságban elfogadja.

Következik a javaslat részletes tárgyalása

Az első pont a javaslat címe: Sajtó.

Polónyi Géza emelkedik szólásra. A címet helytelennek tartja. — Beszéd közben elkalandozik a tárgytól.

Elnök kétszer is figyelmezteti a szót, hogy maradjon a tárgynál. Polónyi nem tud tárgyilagos

maradni. Leül és kijelenti, hogy nincs több mondani valója.

Balogh Jenő igazságügyminiszter akar szólni.

Az ellenzék óriási zajt csap, a képviselők könyvekkel a padokat verik. Az igazságügyminiszternek egyetlen szavát sem lehet hallani, mivel a láрма nőttön-nő.

Szmrecsányi folyton kiabál.

Elnök javasolja, hogy Szmrecsányit a mentelmi bizottság elé utasítsa a Ház, hasonló indítványt tesz Justh Jánosra vonatkozólag.

Elnök indítványozza, hogy a képviselőház holnap ülésén a sajtójavaslat részletes vitáját tárgyalja.

Andrassy nem fogadja el az elnöki indítványt. Kijelenti, hogy a történetek után a képviselőházban nem lehet kemolyan tárgyalni. — Azt mondja, hogy a miniszterelnök egy olyan embert sértegetett, aki nem volt jelen. Désyt sértegette, a ki nem tudott védekezni.

Tisza István gróf: Egész életemben szigorú voltam. Visszaélesekét sohasem türtem, alaptalan dolgokat mindig távol tartottam magamtól. A Házban az ellenzék egyre panamáról beszél, egyre alaptalanul vádaskodik. Jogosan tör ki a felháborodás az emberből. Az elnöki indítványt elfogdja.

Szmrecsányi a Désy-ügyről beszél. Désy — ugymond — becsületes ember volt, a miniszterelnök mégis be akarta csukadni. Levelet írt Károlynak, melyben más valomásra akarta bérni.

Tisza István gróf röviden kíván nyilatkozni. A Désy-ügy — ugymond — régen tisztázódott. Valóban írtam Károlyi Imre grófnak, hogy csak azt mondja a bíróság előtt, amiről közvetlen tudomása van. Désy politikai támadása ellen nem lett volna kifogása, de egy ember magánbecsületét megburcolni, nem becsületes dolog. Kijelenti a miniszterelnök, hogy ez-élt három nappal gróf Hardegh János egy jegyzéket adott át neki bizonyos urakról, akik résztvettek a Forgalmi R.-T. proviziójában. A jegyzékben szereplő urak nevei egy mai esti lapban megjelennek. Szerepelnek azonban a jegyzékben olyan urak is, kiknek nevei még eddig nem lettek közölve. A miniszterelnök megjegyzi, hogy sem Kornisch gróf, sem Horánszky nincsenek a jegyzékben. — A jegyzékkel kapcsolatos ügyet átvizsgálja és az eredményről beszámol a nyilvánosságnak.

Ezután elfogadják az elnök indítványát és az ülés fél hét órakor véget ért.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Péntek: Mértföldkövek, életkép. (Üdonság.)

Szombat: Mértföldkövek.

Vasárnap: Katonadolog.

Mértföldkövek

Retteggy és Doktor az előadásról

Holnap este mutatja be a miskolczi színtársulat Arnold Bennet és Edvárd Knoblauch nagysikerű darabját, a „Mértföldkövek“-et. A Mértföldkövek bizonyára sokáig állandó műsordarabja marad a színháznak.

A darab két főszereplője: Retteggy Margit és Doktor János irtak A Reggel-nek szerepükről. A két kedves, meleg hangu írást alább közöljük:

Retteggy Margit:

Egy szelid, hajlékony nőt játszom, aki valósággal beleolvad erősakaratu férje jellemébe. — A dologban az érdekel legjobban, — hogy az első felvonásban 21 éves leszek, a másodikban 46, a harmadikban 72. Ez a gondolat, rendkívül izgat. Szeretném, ha olyan nagy volna a darab sikere, amilyen jókedvvel próbáltuk mi két hét óta.

Doktor János:

A darabban gazdag embert játszom s a mellett olyat, aki 25 éves és a közönség szemeláttára 50, majd 77 éves lesz.

Ha meggondolom, hogy 77 éves koromban már réges régen nyugdíjban leszek s nincs kizárva, hogy akkor mértföldkövek helyen epekövel bibelődöm.

A Reggel telefonszáma:

Kiadóhivatal 114.

Szerkesztőség 315

Kálvin-utca

(ezelőtt Iskola-utca)

5. szám alatti ház jutányos áron eladó.

Felvilágosítást nyújt levélbeli megkeresésekre is
Dr. UNGÁR BARNÁ nyiregyházi ügyvéd.

SANITOL
szájviz fogpor fogkrém fogkefe
ma az egyetlen
értékes fogapolószer

Makulatura papír
nagyban és kicsinyben kapható
Klein és Ludvig nyomdájában

PORTLANI-CEMENTET,

mely a mérnök- és építőegylet feltételeit jóval túlhaladja, Szcza-kowai, Goleschui, Podgorze-Bonarkai és Górkai portland cementgyárakból — bámulatos olcsó árban minden magyar állomásra bérmentve ajánl és legfontosabban szállít a General-repräsentanz der Zementfabriken Szcza-kowa, Goleschau, Podgorze-Bonarka und Górka. **Krakau, Postfach 145.**

Biztos a siker, ha A Reggelben hirdetünk.

Most jelent meg!
Juhász Árpád: Gobelin

(Novellák).

Ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden könyvesboltban

Asszonyok és férfiak újság-árusításához

magas százalékkal felvételnek

Groszmann Jágó
újság-irodájában (Sőtérkapu sarok.)

MISKOLCZI KERESKEDELMI ÉS GAZDASÁGI BANK R. T. MISKOLCZON.

Alaptőke és tartalékok 1.400.000 korona.

Érdekközösségben: Magyar Államos Takarékpénztárral (Budapest.)

Törlesztés kölcsönökre földbirtokra és házakra előnyös feltételek mellett folyosít vagy convertálható váltókat.

Lezárt kölcsönökön nyújt földbirtokra, valamint házakra

Betéteket elfogad, takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyekre és folyószámlákra.

Előleget ad értékpapirokra.

Elfogad megbízásokat értékpapírok vételére és eladására.

Vesz és elad mindenféle külföldi pénznemeket.

Bevált szelvényeket és sorsolt értékpapírokat.

Életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet köt minimumálisan heti 1 korona befizetéssel

Magán letétre zárat (Safe Deposits) bocsát tájékozódásért

Naptárelárusítók figyelmébe

A Miskolczi Képes Naptár száznegyedik évfolyamban az 1914. évre megjelent a Klein és Ludvig könyvnyomdában nagyobb mennyiségben kapható.

Ajánlok eredeti Wolfram villany lámpákat

kitűnő minőségben:

Hollandi, Tungstam, Tantal, Metalum gyártmányokat nagyobb vételnél 16, 25, 32, 50 gyertyafényűt á K 1.20.

gázizzótesteket

Endes nagyság kitűnő minőségűt á 40 f. efele égő á 50 f.

Felöltséget vállalok arra, hogy tartósság és minőség tekintetében bármely gyártmányt felülmul.

Tisztelettel **ILLÉS DÁVID**

Templom-utca 5. sz. a.

Telefonszám: 305.

APRÓ HIRDETÉSER.

Minden szó 6 fillér. — Kétszó betűs 12 fillér. Leghísebb hirdetés ára 10 szóig 60 fillér.

Levélbélyegekben

is lehet az apróhirdetéseket árát mellékelni, de nagyobb összeg esetén célszerű ajánlva küldeni a levelet. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbítja, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat mellékel.

Egy pincze

a Verestemplom mellett bérbe vagy örök áron eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Egy ügyes,

fiatal varrózó hazaköz ajánlkozik. Cím Kossut-utca 6. sz. alatt a háztulajdonosnál.

Csinos földszintes

ház a város legszebb helyén (kerttel, vízvezeték villanyvilágítás, veranda) adómentes eladó. — Cím a kiadóban.

Kereskedelem

iskolát végzett fiatalember irodában állást keres Szíves ajánlatokat „Szorgalmas 12” jel. kér.

1914. évi május hó 1-re

egy modern 3 szobás lakást keresek. ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalba

Munkátör papír

nagyban 10 koronáért kapható Klein és Ludvig nyomdacsagnél.

Modern ebédit

megvételre keresek. — Ajánlat a kiadóhivatalba kéretik.

Egy 2 szoba, konyha és előszobából álló lakást május 1-re keresek.

Lehetőleg a Fő-utca környékén Cím Fischer Dezső. Major-u. 25.

Legújabb rendszerű amerikai IRÓGÉPEK látható irással!

KÉT ÉVI JÓTÁLLÁS!

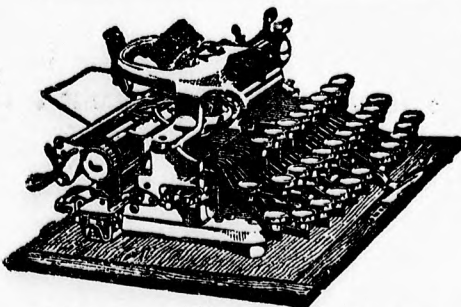
Főelőnye: Az írás gyors elsajátítása. — Szalag nélküli berendezés. — Sokszorosítás.

Több mint **160.000** darab van forgalomban.

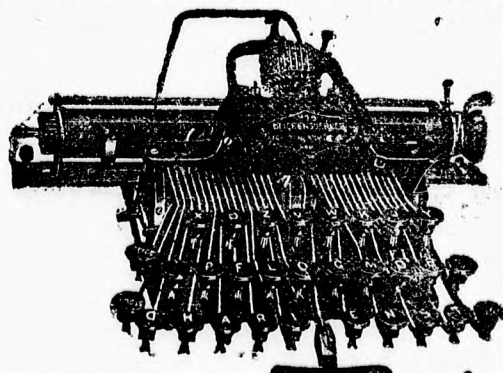
Ára 220 korona

5. sz. 290 korona.

Ugyanazt a munkát végzi, mint a 6—700 K-ás írógép.

„Weltblick.” Ára 220 korona.

5. sz. minta. Ára 290 korona.

Megrendelhető és megtekinthető Klein és Ludvig cégnél Miskolcz, Hunyadi-utca 2. szám.

Meghívás.

A Borsodmegyei Takarékpénztár

részvénytársaság

1914. évi február hó 15-én délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségében (Miskolcz, Széchenyi-u. 72-74. sz.)

XX. évi

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1913. évi mérleg bemutatása és a felmentvény megadása.
 2. Az 1913. évi nyereség felosztása iránti intézkedés.
 3. Két igazgatósági tagnak az alapszabályok 27. §-a szerinti választása.
 4. Hat választmányi tag választása.
 5. A takarékpénztári alkalmazottak nyugdíjszabályzatának módosítása
- Miskolcz, 1914. január 17.

Az igazgatóság.

FIGYELMEZTETÉS.

13. §. A közgyűlésen a részvényes jogát személyesen, avagy meghatalmazott által csak az esetben gyakorolhatja, ha a közgyűlés előtt legalább 30 nappal nevére irt részvény birtokában van és joga gyakorlására szükséges igazolványt a részvénytársaság helyiségében a közgyűlés megelőzőleg 8 nappal átvette.

27. §. A közgyűlés által választandó igazgatósági tagok tiszte 5 évig tart. Évenként 1-3 tag lép ki, aszerint, amint az illetők megbizási ideje lejárt. A kilépettek új. a megválaszthatók.

Vagyon.	Mérleg-számla 1913. évi december hó 31-én				Teher.		
	korona	fill.	korona	fill.			
Pénzkészlet	173295	51			Részvénytőke	2.000,000	—
Osztók-Magyar Bank giró számla	178963	76	352,259	27	Tartaléktőke	360,000	—
Váltótárca			5.248,659	80	Külön tartalékalap	100,000	—
Jelzálogkölcsonők			2.919,789		Tisztviselői nyugdíjalap	67,520	—
Törlesztéses jelzálog kölcsonők ...			808,916	57	Betétek	6 710,713	58
Értékpapirok			1.072,660		Hitelezők	414,992	60
Adósok			1.847,455	21	Visszszámítás	2.268,015	76
Intézeti házak			743,500		Engedmény. törlesztéses kölcsonők	757,131	27
Ingatlanok			55,960	46	Fel nem vett osztalék	3,271	—
Felszerelés, leírás után			7,500		Átmeneti tételek	97,794	24
					Tiszta nyereség	277,261	86
			3.056,700	31			
						13.056,700	31

Veszteség.	Nyereség-veszteség-számla 1913. évi dec. 31-én.				Nyereség.		
	korona	fill.	korona	fill.			
Kamattehék			465,544	13	Mult évi nyereség áthozat	34,016	72
Üzleti költségek és fizetések			82,064	66	Kamatjövövedelmek és jutalékok ...	803,412	92
Tőke kamatadó			26,892	18	Ingatlan jövedelem	50,490	—
Adó			40,373	23	Mezőcsáti fiókunk tiszta jövedelme	30,494	04
Leírások			26,277	62			
Tiszta nyereség			277,261	86			
			918,413	68			
						918,413	68

Miskolcz, 1913. évi december 31

Mandi Lajos s. k.
főkormányel.

Weltner Mór s. k.
igazgató.

Bolgár Samu s. k.
pénztárnok.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Munk Samu s. k.
elnök.

Gálffy Ignác s. k.
társelnök.

Bródy Gyula s. k. **Dr. Engel Arnold s. k.** **Kohn Miksa s. k.** **Dr. Nagy Ferenc s. k.** **Dr. Németh Imre s. k.** **Rosenthal Vilmos s. k.** **Dr. Silbiger Bertalan s. k.**
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk

Miskolcz, 1914. január 19.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. Hebrony József s. k.
f. b. elnök.

Engel Ignác s. k.
f. b. tag.

Kállai Lajos s. k.
f. b. tag.

Klein Emil s. k.
f. b. tag.

Práznai János s. k.
f. b. tag.

Klein és Ludvig, Miskolcz.